

UCHWAŁA NR 779/VIII/65/2024
RADY MIEJSKIEJ KONSTANCIN-JEZIORNA

z dnia 14 lutego 2024 r.

w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin – Jeziorna na lata 2024-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 ze zm.) Rada Miejska Konstancin-Jeziorna uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin – Jeziorna na lata 2024-2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Gminy Konstancin – Jeziorna.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr 329/VIII/24/2021 Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Agata Wilczek

Załącznik do uchwały Nr 779/VIII/65/2024
Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna
z dnia 14 lutego 2024 r.

PROGRAM

**PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W GMINIE**

KONSTANCIN-JEZIORNA

NA LATA 2024-2029

WYKAZ SKRÓTÓW

BP – Biblioteka Publiczna

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOSiR – Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KDK – Konstanciński Dom Kultury

KP – Komisariat Policji

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PK – Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

pp. – punkty procentowe

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

PWD – Placówka Wsparcia Dziennego

UMiG – Urząd Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

SPIS TREŚCI

PRZEMOC DOMOWA.....	3
DEFINICJA PRZEMOCY.....	3
RODZAJE PRZEMOCY.....	5
SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH.....	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	8
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA.....	11
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....	12
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KONSTANCIN- JEZIORNA.....	16
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH.....	16
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ SPOŁECZNYCH.....	20
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	22
ADRESACI PROGRAMU.....	32
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	32
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	32
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU.....	33
WNIOSKI I PODSUMOWANIE.....	35
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	36
SPIS TABEL.....	36
SPIS WYKRESÓW.....	36

PRZEMOC DOMOWA

Definicja przemocy

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym wywołujące cierpienie lub krzywdę

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

1. **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
2. **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
3. **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
4. **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody.

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku:

1. **Faza narastającego napięcia** – wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.

2. **Faza ostrej przemocy** – wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.

3. **Faza miodowego miesiąca** – okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnać i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza „miodowego miesiąca”, faza narastającego napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy przebieg, a po pewnym czasie faza „miodowego miesiąca” zanika i pozostają tylko 2 fazy.

Formy przemocy

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie groźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- 4. Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
- 5. Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka

prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia¹. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

6. Cyberprzemoc – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym².

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2022 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 71 631, w tym 73% stanowiły kobiety (51 935 osób), 15% – małoletni (10 982 osoby), z kolei 12% – mężczyźni (8 714 osób). W 2022 roku zanotowano 62 244 osoby stosujące przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 55 426 osób (89%). W porównaniu do 2021 roku liczba osób doznających przemocy zmniejszyła się o 5,5% (4 130 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc spadła o 4,0% (2 602 osoby).

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu na dziesięciu nastolatków w wieku 11-17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej z siedmiu kategorii krzywdzenia. Przemocy ze strony bliskich

¹ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017

² Cyberprzemoc. *Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców*. NASK Akademia, Warszawa 2020

dorosłych doświadczyło 41%, a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczanie przemocy domowej niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w okresie dorastania, jak i w dorosłym życiu, a dodatkowo zachowania przemocowe mogą zostać dziedziczone, tzn. przeniesione na dzieci osoby krzywdzonej w przyszłości. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal aprobuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka z 2017 roku wynika, że połowa Polaków (52%) uważa, iż są sytuacje, kiedy dziecko należy ukarać kłapsem, a zdecydowani przeciwnicy takich zachowań stanowią jedynie 21%.

Z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie” z 2019 roku wynika, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej. Badanie pokazało, że około 85-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne. Jednak nadal około 10% dorosłych uznaje zachowania przemocowe za normalne. Ponadto, zdaniem 72% respondentów prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy domowej.

W 2019 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej), przeprowadzone zostało „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Biorący w nim udział specjaliści z zakresu wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz same osoby jej doznające, pozytywnie opowiedziały się za krajowym systemem wsparcia. Szczególną rolę w pracy zespołów interdyscyplinarnych i innych jednostek pełni procedura „Niebieskie Karty”, którą stosuje się w przypadku 90% osób doznających przemocy domowej lub które objęte są pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535) do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Konstancin-Jeziorna. Istotnym elementem **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029** jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

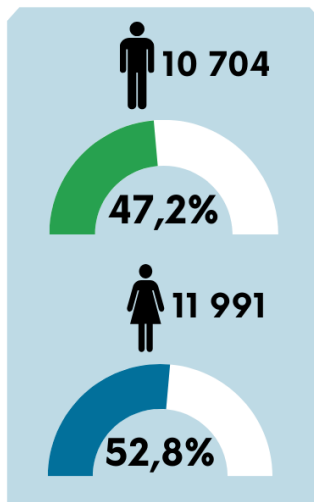
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta nauczyciela,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,

- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego.

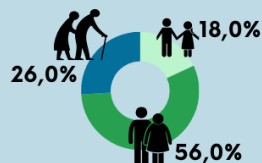
Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie, Urzędu Miasta i Gminy w Konstancinie-Jeziornie, a także założeń **Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030**, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.

CHARAKTERYSTYKA GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA

Przyrost naturalny: -178

Ekonomiczne grupy wieku:

OŚWIATA

W 2022 roku Gmina była organem prowadzącym dla 1 żłobka, 4 przedszkoli oraz 6 szkół podstawowych.

KULTURA

Za realizację przedsięwzięć w ramach działalności kulturalnej na terenie Gminy odpowiadają **Konstanciński Dom Kultury**, **Biblioteka Publiczna w Konstancinie-Jeziornie** oraz **Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji**.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna na terenie Gminy realizowana jest przez **Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie**. Oferta uzupełniana jest przez działalność Punktu Interwencji Kryzysowej w Konstancinie-Jeziornie, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, 2 świetlic środowiskowych oraz 2 Domów Pomocy Społecznej, w tym jednego niepublicznego.

**Dane statystyczne umieszczone na grafice pochodzą z 2023 roku*

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Konstancin-Jeziorna zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, który powołuje Burmistrz Gminy Konstancin-Jeziorna uwzględniając przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535):

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,

- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania

Instytucja	Obszar działania
Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none">■ Wczesna diagnoza i poradnictwo,■ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego,■ dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych,■ organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,■ prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,

Instytucja	Obszar działania
	<ul style="list-style-type: none">▪ udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień,▪ obsługa organizacyjno-techniczna ZI,▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none">▪ Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Komisariat Policji	<ul style="list-style-type: none">▪ Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”,▪ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
Placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none">▪ Wczesna diagnoza,▪ przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy,▪ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe	<ul style="list-style-type: none">▪ Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej,▪ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,▪ inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową,▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,▪ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,▪ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,▪ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,▪ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,▪ realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Źródło: Opracowanie własne

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piasecznie,
- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna CENTRUM ZDROWIA w Konstancinie-Jeziornie,
- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna NO BELL Laboratorium Psychologii Dziecka w Konstancinie-Jeziornie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Placówki Wsparcia Dziennego,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe,
- świetlice środowiskowe,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029 współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psychologowie, psychoterapeuci i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- pracownicy ochrony zdrowia,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

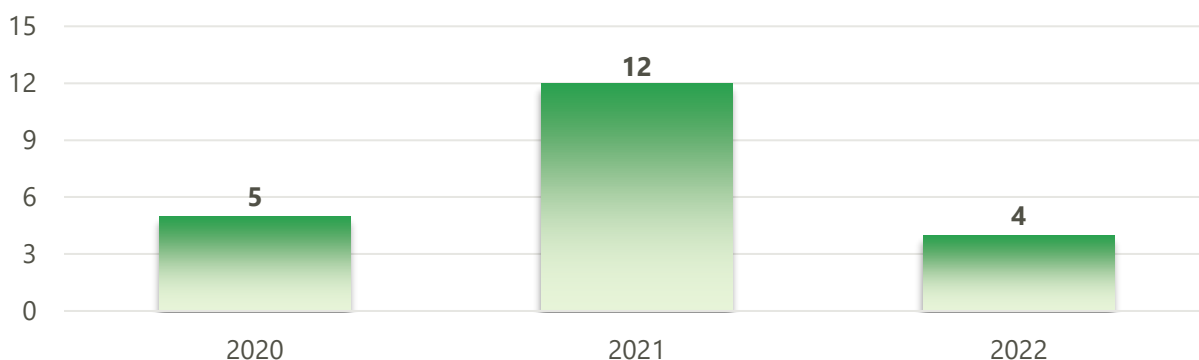

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KONSTANCIN-JEZIORNA

Analiza danych zastanych

W 2022 roku w gminie Konstancin-Jeziorna z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu przemocy domowej skorzystały 4 rodziny, co oznacza spadek względem roku 2020, gdy odnotowano 5 rodzin. W roku poprzednim (2021) ich liczba wyniosła natomiast 12, co jest najwyższą wartością zaobserwowaną na przestrzeni trzech ostatnich lat.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS z powodu przemocy domowej na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Kolejną analizowaną kwestią są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych (obecnie są to grupy diagnostyczno-pomocowe) w latach 2020-2022. W 2022 roku liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosła 4, co oznacza, że na przestrzeni ostatnich trzech lat utrzymywała się na stałym poziomie. Liczba utworzonych grup roboczych w 2022 roku wyniosła 29, jednocześnie była to najmniejsza liczba odnotowana w analizowanym przedziale czasu. Liczba posiedzeń grup kształtowała się na poziomie 132, a więc w latach 2020-2022 przyjmowała zróżnicowane wartości, osiągając w 2021 roku najwyższą z nich. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione zostały w kolejnej tabeli.

Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022

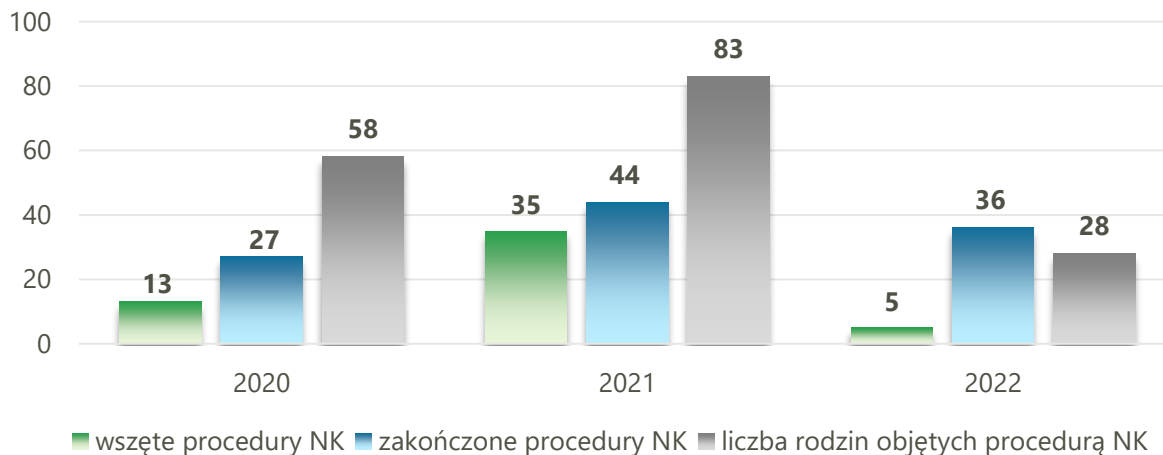
lp.	wyszczególnienie	2020	2021	2022
1.	liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
2.	liczba funkcjonujących grup roboczych	41	35	29
3.	liczba spotkań grup roboczych	160	210	132

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2020-2022

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Na przestrzeni ostatnich lat liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” ulegała wahaniom – w 2020 roku wszczęto 13 procedur, w 2021 roku – 35, natomiast w 2022 roku – 5. Podobne tendencje zaobserwowano w przypadku zakończonych procedur – najwyższa liczba została odnotowana w 2021 roku (44), z kolei najmniejsza w 2020 roku (27). Liczba rodzin objętych procedurą również ulegała wahaniom, osiągając w 2021 roku najwyższą wartość – 83. Dane te obrazuje wykres nr 2.

Wykres 2. Liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba rodzin nimi objętych w latach 2020-2022

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2020-2022

W 2020 roku w przypadku 1 rodziny Zespół Interdyscyplinarny zawiadomił o przemocę prokuraturę³. W latach 2021-2022 nie odnotowano podobnego przypadku.

Mieszkańcy Gminy, którzy doznawali lub stosowali przemoc mogli skorzystać z poradnictwa udzielanego w ramach funkcjonującego **Punktu Konsultacyjnego**, który w 2022 roku był czynny średnio 87 godzin w miesiącu, a poradnictwo w nim było udzielane przez psychologów, psychiatrę, kuratora oraz osobę w trakcie szkolenia do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień. W 2022 roku udzielono porad 17 osobom doznającym przemocy domowej oraz 3 osobom stosującym przemoc. W roku poprzednim z poradnictwa skorzystało 6 mieszkańców doznających przemocy oraz 1 osoba ją stosująca, z kolei w 2020 roku udzielono porad 5 mieszkańcom Gminy, których dotknął problem przemocy domowej, natomiast z poradnictwa nie skorzystała żadna osoba stosująca przemoc. W analizowanym przedziale czasu zaobserwowano wzrost liczby osób korzystających z poradnictwa udzielanego w Punkcie, zarówno w przypadku osób doznających, jak i stosujących przemoc.

³ Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2020

Tabela 3. Liczba osób stosujących lub doznających przemocy, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2020-2022

lp.	wyszczególnienie	2020	2021	2022
1.	liczba osób doznających przemocy domowej	5	6	17
2.	liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy domowej	37	14	52
3.	liczba osób stosujących przemoc domową	0	1	3
4.	liczba porad udzielonych osobom stosującym przemoc domową	0	2	10

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok oraz Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok

Działalność z zakresu przeciwdziałania występowaniu przemocy domowej jest prowadzona także przez członków **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Jednym z zadań jest motywowanie sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc, a także motywowanie dorosłych osób doznających przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy. W 2022 roku nie przeprowadzono rozmów z żadnym mieszkańcem dotkniętym problemem przemocy, z kolei w latach 2020-2021 liczba osób doznających i stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA utrzymywała się na stałym poziomie (po 1 osobie). Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejny wykres.

Tabela 4. Liczba osób stosujących lub doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2020-2022

lp.	wyszczególnienie	2020	2021	2022
1.	doznający przemocy	1	1	0
2.	stosujący przemoc	1	1	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok oraz Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok

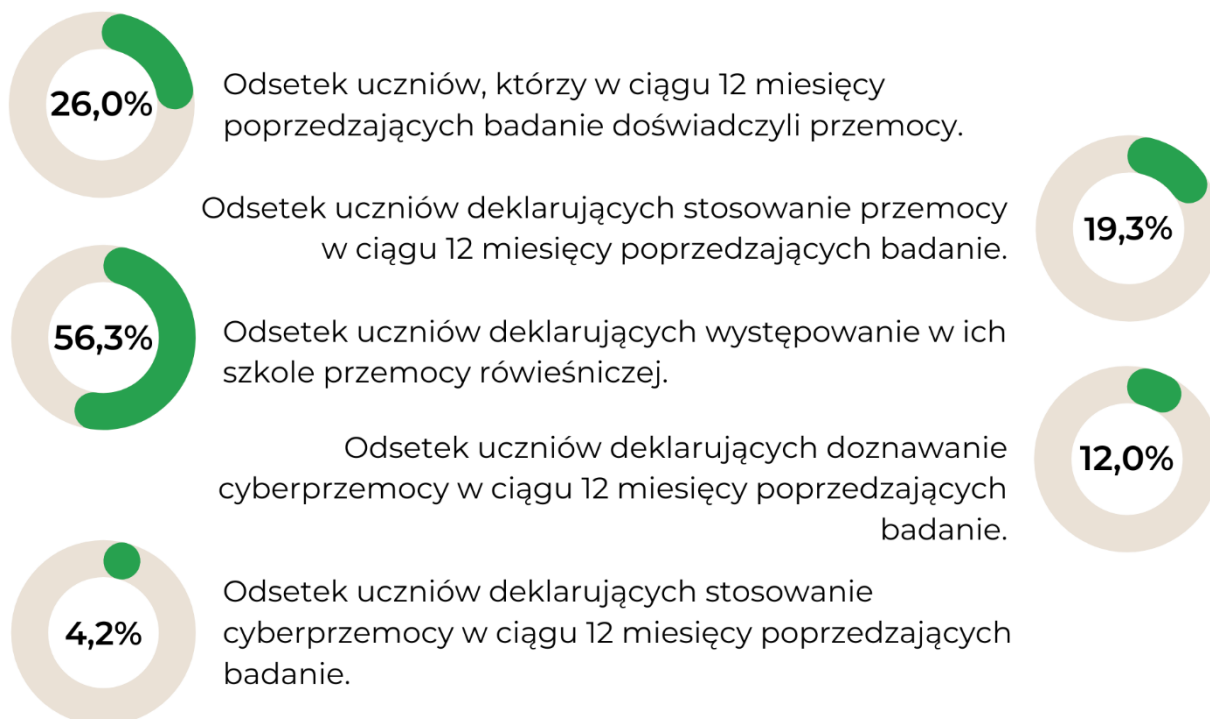
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje również współpracę z placówkami oświatowymi – inicjuje działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. W latach 2020-2022 na terenie Gminy realizowane były programy profilaktyczne w formie spektakli, nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi – zaangażowały one 250 uczestników.

Analiza wyników badań społecznych

W 2023 roku na terenie gminy Konstancin-Jeziorna przeprowadzone zostały badania społeczne mające na celu identyfikację występujących wśród mieszkańców problemów społecznych, takich jak uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz przemoc. W badaniu wzięło udział 126 dorosłych mieszkańców oraz 192 uczniów.

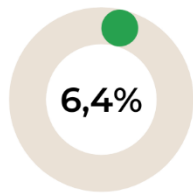
Poniżej przedstawione zostały wnioski z przeprowadzonych badań wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów, dotyczące kwestii przemocy.

PROBLEM PRZEMOCY Z PERSPEKTYWY UCZNIÓW

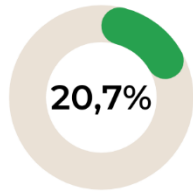

Źródło: Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna

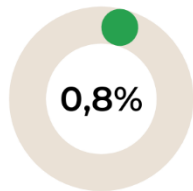
PROBLEM PRZEMOCY Z PERSPEKTYWY DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących doświadczenie przemocy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących znajomość osób doznających przemocy domowej.

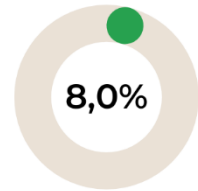

Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących stosowanie cyberprzemocy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie.

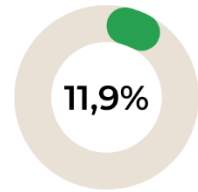

Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących brak opinii w kwestii stosowania przemocy wobec dzieci jako metody wychowawczej.

Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących stosowanie przemocy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących doświadczenie cyberprzemocy w ciągu 12 miesięcy przed badaniem.

Źródło: Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Konstancin-Jeziorna

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest *podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie skali problemu przemocy domowej poprzez zapewnienie pomocy osobom jej doświadczającym i skuteczne oddziaływanie na osoby ją stosujące na terenie gminy Konstancin-Jeziorna.*

Cel ten będzie realizowany w następujących obszarach:

1. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej.

2. Zwiększanie skuteczności działań nastawionych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową.

3. Rozwijanie świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej oraz prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności w zakresie ograniczenia skali tego problemu.

4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji i organizacji realizujących zadania dotyczące zapobiegania przemocy domowej, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

1. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba osób, które skorzystały ze schronienia	UMiG, OPS, PCPR
2.	Zagwarantowanie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy	ZI, PK, GKRPA, OPS, UMiG, NGO, placówki oświatowe
		Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa	
3.	Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dotkniętych przemocą domową	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy	OPS
4.	Udzielanie rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej, pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”	Liczba wszczętych/ zakończonych procedur	ZI, GKRPA, OPS, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Liczba rodzin objętych procedurą	
5.	Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem przemocy domowej	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną	OPS
6.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	OPS

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej	PCPR, OPS
8.	Inicjowanie utworzenia grupy samopomocowej/terapeutycznej dla osób doznających przemocy domowej	Liczba osób uczęszczających na spotkania grupy samopomocowej	OPS, UMiG
9.	Kontynuowanie działalności PK w zakresie wsparcia osób uwikłanych w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny	Liczba osób objętych wsparciem Punktu Konsultacyjnego	GKRPA, UMiG, PK
10.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty”	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych	ZI, OPS
11.	Udostępnianie baz danych zawierających informacje nt. istniejących placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych	UMiG
12.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba utworzonych w danym roku placówek świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej	UMiG
13.	Nawiązanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności między samorządem a organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	UMiG, NGO

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
14.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych/grupowych	UMiG, OPS, placówki oświatowe
15.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej	Liczba opracowanych/zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej	UMiG, NGO
16.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej	Liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia	UMiG, OPS
17.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej	Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej	UMiG, NGO
18.	Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej	UMiG

2. Zwiększanie skuteczności działań nastawionych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	Liczba osób, które wzięły udział w Programie	ZI, GKRPA, OPS, PCPR
2.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa	Liczba interwencji w związku z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową	KP
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych stosujących przemoc domową	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe	ZI
4.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach	ZI, KP
		Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”	
5.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia	ZI, KP

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
6.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Liczba przekazanych informatorów	UMiG, KP
7.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”	ZI, KP
8.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemoc domowej, w tym wymiana informacji między nimi	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych	OPS, jednostki prokuratury
9.	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych i/lub wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	Liczba programów edukacyjnych i/lub wspierających realizowanych w Gminie	UMiG, NGO

3. Rozwijanie świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej oraz prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności w zakresie ograniczenia skali tego problemu

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych	ZI, UMiG, OPS, GKRPA, placówki oświatowe, KP
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy	Liczba działań w zakresie rozpowszechnienia informacji	ZI, UMiG, KP, GKRPA, OPS, PK, NGO, placówki oświatowe
3.	Prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	ZI, UMiG, KP, GKRPA, OPS, NGO, BP, KDK, GOSiR, placówki oświatowe
4.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Liczba podjętych działań edukacyjnych	ZI, UMiG, GKRPA, BP, KDK, GOSiR, OPS, NGO, KP, placówki oświatowe
5.	Edukacja na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję ulotek i plakatów, organizację pogadarek oraz zamieszczanie informacji w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itp.	Liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych	ZI, UMiG, KP, GKRPA, OPS, NGO, PPP, placówki oświatowe
		Liczba informacji zamieszczonych w mediach lokalnych o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej	

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
6.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z przemocy domowej i rówieśniczej	Liczba zrealizowanych programów/warsztatów	UMiG, KP, GKRPA, OPS, NGO, BP, KDK, placówki oświatowe, GOSiR
7.	Przeprowadzanie akcji profilaktycznych, w celu podnoszenia wrażliwości społecznej na kwestie przemocy domowej	Liczba zorganizowanych akcji profilaktycznych	ZI, UMiG, KP, GKRPA, OPS, NGO, MGBP, placówki oświatowe
8.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba możliwych form/miejsc spędzania czasu wolnego	UMiG, NGO, KDK, GOSiR, placówki oświatowe, BP
9.	Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych	Liczba zrealizowanych programów	PCPR, PPP, UMiG, GKRPA, NGO, placówki oświatowe
10.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy poprzez systematyczne przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców i uczniów	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy	OPS, UMiG, placówki oświatowe, NGO
11.	Współpraca z mediami oraz NGO mająca na celu upowszechnienie informacji w zakresie dostępnych możliwości i form uzyskania pomocy	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	UMiG, NGO, media
12.	Współpraca samorządu z NGO w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe	Liczba zrealizowanych działań	UMiG, NGO

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
13.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	UMiG, placówki oświatowe
	Liczba osób, którym udzielono porad		

4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji i organizacji realizujących zadania dotyczące zapobiegania przemocy domowej, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Organizowanie szkoleń/seminariów/konferencji dla pracowników instytucji i organizacji o tematyce udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy	Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji	ZI, GKRPA, UMiG, OPS, PK, KP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe
2.	Organizowanie superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba przeprowadzonych superwizji	ZI, OPS, PK, GKRPA, KP, placówki ochrony zdrowia, PCPR
3.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu	Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu	ZI
4.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc	Liczba członków grup uczestniczących w szkoleniach	ZI
		Liczba przeprowadzonych szkoleń	
5.	Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych	UMiG
6.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa i grup wsparcia	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego	UMiG

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029 zakłada:

- zmianę biernych postaw społeczności lokalnej względem zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie jakości funkcjonowania rodzin, w tym promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy,
- wzmocnienie efektywności działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domową,
- wzrost liczby działań dotyczących profesjonalnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029 finansowane będą z budżetu Gminy, w tym budżetu OPS i GKRPA oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć przynajmniej jedną z niżej wymienionych technik badawczych, tj.:

- a) analizę dokumentów,
- b) badanie ankietowe adresatów Programu,
- c) badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.

- c) Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanemu problemom.

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Burmistrzowi Gminy Konstancin-Jeziorna przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie. Za koordynowanie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029 odpowiedzialny jest Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 5. Harmonogram wdrażania Programu

etap	wyszczególnienie	termin realizacji
etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską Konstancin-Jeziorna o przyjęciu do realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029”.	I kwartał 2024 r.
etap II	Koordinacja realizacji zadań objętych Programem.	I kwartał 2024 r. – IV kwartał 2029 r.
etap III	Sprawozdawczość.	Corocznie w okresie od 2024 r. do 2029 r.
etap IV	Ewaluacja Programu.	I kwartał 2030 r.

Źródło: opracowanie własne

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotyczącym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Konstancin-Jeziorna stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doświadczających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2024-2029, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Spis tabel

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania	13
Tabela 2. Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022.....	17
Tabela 3. Liczba osób stosujących lub doznających przemocy, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2020-2022.....	19
Tabela 4. Liczba osób stosujących lub doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2020-2022	19
Tabela 5. Harmonogram wdrażania Programu.....	34

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS z powodu przemocy domowej na przestrzeni lat 2020-2022.....	16
Wykres 2. Liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba rodzin nimi objętych w latach 2020-2022	18

Uzasadnienie

do uchwały Nr 779/VIII/65/2024 r. Rady Miejskiej Konstancin- Jeziorna z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Konstancin – Jeziorna na lata 2024-2029

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i godności.

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Celem głównym programu jest podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie skali problemu przemocy domowej poprzez zapewnienie pomocy osobom jej doświadczającym i skuteczne oddziaływanie na osoby ją stosujące.

Na podstawie art 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina ma obowiązek opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Mając powyższe na uwadze podjęcie przedmiotowej uchwały jest niezbędne.